

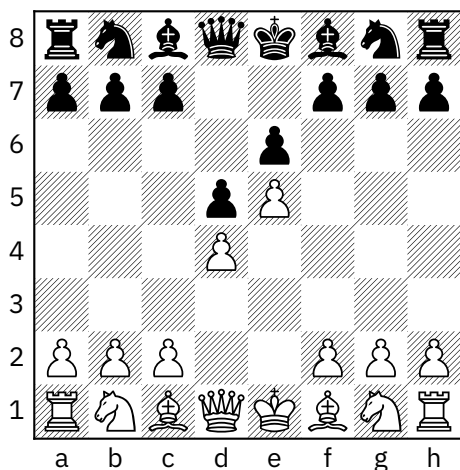
Introducció a un repertori contra la defensa Francesa. Algunes idees a la variant de l'avanç.

Sergio Mancha Cerezuela, CE Mataró 2024.

En aquest document es proposa una eina senzilla, però funcional, amb la que respondre a la defensa Francesa. Per això, en aquesta ocasió ens centrarem en la variant l'avanç, 1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5. La idea principal és evitar la gran càrrega teòrica que defenses com la francesa o la caro-kann tenen, centrant-nos en els conceptes fonamentals i plans bàsics més que en memoritzar línies senceres.

1 e4 e6 2 d4 d5

Les negres plantejen la defensa Francesa com una concessió central a l'inici de la partida. Ens pot semblar estrany a primeres, però de la mateixa manera que moltes altres defenses això respon a una voluntat del negre. És per això que nosaltres buscarem acceptar l'avantatge d'espai que s'ens permet aconseguir després de... 3 e5!?

Eh voilà! Aquesta posició és, probablement, la més francesa que trobarem en tots els escacs. La defensa Francesa es fonamenta, precisament, en crear aquest entramat encadenat de peons al centre del taulell, a on es centraran els seus esforços de joc per generar ruptures i debilitats, amb les que poder atacar-la. Revisem abans, però, què implica jugar aquesta estructura de peons.

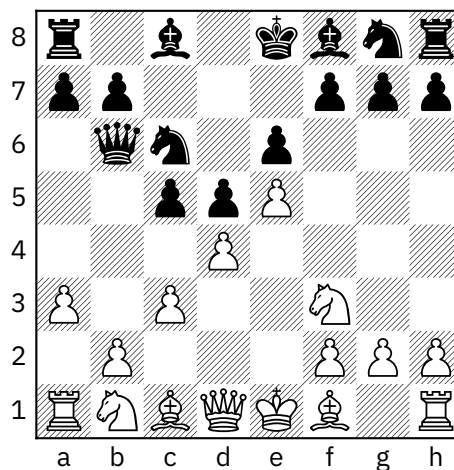
La cadena de peons és una estructura que es pot donar a qualsevol lloc del taulell, ens permet consolidar un seguit de peons de manera que, al defensar-se entre ells, la converteix en una estructura sòlida. D'aquesta manera, per exemple, podem ocupar el centre o guanyar espai d'una manera més robusta. Ara bé, la debilitat d'aquest trenat de peons està en la base, i és que aquest és l'únic peó que no té un defensor, fent d'aquest punt el nostre objectiu principal a l'hora de dinamitar una cadena de peons.

3...c5!? Considerant el que hem vist fins ara aquesta jugada no ens hauria pas d'estranyar. — Quina és la base de la cadena blanca? — d4? — Exacte! Les negres estan jugant una posició amb evident desven-

tatge d'espai, a canvi el nostre encadenat al centre ha quedat una mica més exposat a les ruptures del negre com c5 i f6. **4 c3** Sense dubtar.

4...♞b6!? Com ja haurem pogut intuir, les negres intentaràn basar el seu desenvolupament en explotar la iniciativa que els aporta l'estructura de peons. Nosaltres, per contra, apostarem senzillament per desenvolupar un esquema sòlid amb les nostres peces, seguint les lleis fonamentals de l'apertura, per posteriorment aprofitar l'avantatge d'espai que tenim per «escanyar» al nostre rival.

5 ♖f3 ♜c6 6 a3!? El desenvolupament de les negres gira entorn a afegir pressió sobre el centre per a compensar la falta d'espai, però què passaria si busquem eliminar aquesta possibilitat? Precisament aquest moviment de peó respon a una idea molt interessant, atacar el peó de c5 seguit de a3-b4!

És per això, que aquí les negres han de prendre una decisió.

A) 6...c4!?

B) 6...♞h6

C) 6...a5

6...♞h6 (6...♞d7, menys activa; 6...a5 7 ♞d3 ♞d7 8 ♞c2!?, la idea és controlar amb aquesta manobra les caselles b3-h4, i en un futur després de Cc3 preparar b4 recolzat per Tb1, per exemple, per jugar contra l'espai del flanc on les negres tenen joc) 7

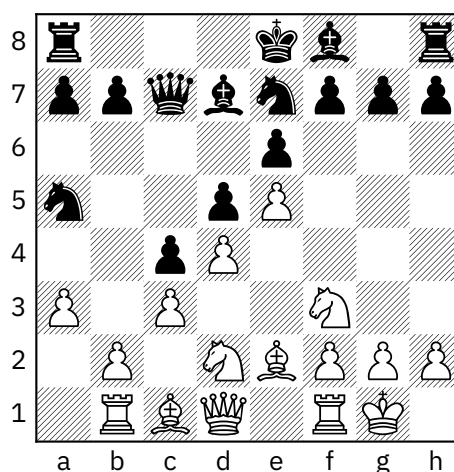
b4 cxd4 8 cxd4 Realment qualsevol jugada alternativa a c4 precipita b4. Una vegada aconseguim dur a terme la ruptura les blanques aconseguixen una posició còmode, amb més espai. Haurem de parar atenció a ruptures com a5, desenvolupant amb compte les nostres peces. 8... ♖f5 7 ♙b2 ♙d7 8 g4!? Aquesta és una maniobra temàtica en la francesa, és important que l'entenguem. Una de les regles d'or que hem treballat a classe és l'importància de l'estructura de peons a l'enroc, ja que ens serveix de protecció per al nostre rei. No obstant, — Quina valoració podem donar de l'activitat de les peces negres? — L'àlfil de caselles blanques té poca activitat, està tancat en la seva estructura, la dama i un dels cavalls estan aïllats al flanc de dama centrats afegint pressió sobre d4 mentre que l'àlfil de caselles negres encara no s'ha desenvolupat i el cavall de f5 és més actiu en comparació amb els nostres, a més és l'única peça activa al flanc de rei. Sembla, també, que les negres ho tenen difícil per maniobrar entre flancs, no? — Exacte! És precisament per això que g4 té tot el sentit del món en aquesta posició, doncs no només expulsem una de les seves peces bones d'una casella que ens molesta, si no que el negre tampoc pot aprofitar immediatament la debilitat que suposa. No aprofundirem més enllà d'aquesta posició, ja que tampoc és l'objectiu d'aquesta introducció sobrecarregar amb teoria de poca utilitat ara per ara. Bo i això, algunes idees ara passen pel desenvolupament de les peces que ens falten, el cavall per c3, la dama per c2 molt probablement. Recordem que estem jugant contra una cadena de peons, i que també podem atacar la cadena enemiga, per tant un altre pla temàtic pot ser preparar f4-f5. Tot això, però, és situacional, mai hem d'actuar com a robots, si no que hem de valorar la nostra posició al taulell!

6...c4!? — Quina jugada més estranya, no? No havíem dit que les negres necessitaven aprofitar la iniciativa afegint pressió al centre per a treure compensació de la seva falta d'espai? — Certament, correcte. Però ara les negres tenen una oportunitat d'aprofitar una nova casella en compensació. — Una nova casella? b3? — Exacte, un altre cop! La idea, però, va més enllà. Les negres s'asseguren el màxim d'espai al flanc de dama, on moltes vegades és temàtic que busquin refugi per al seu rei amb un enroc llarg, per exemple. El joc del negre es dividirà per un cantó en assegurar que les blanques mai puguin fer en bones condicions b3, i per l'altre en desplaçar ara la pressió en la cadena per f6, o fins hi tot llençar un ataca a enrocs oposats aprofitant que les blanques han de perdre temps maniobrant per buscar la ruptura al flanc de dama. El pla que veurem per les blanques serà, precisament, buscar la ruptura amb b3, tot i que també hi ha alternatives amb la idea de f4-f5.

7 ♙e2 ♙d7 8 ♙bd2 El desenvolupament temàtic de les negres en aquesta posició passa per portar el cavall a a5, i amb l'àlfil de d7 sempre amagar amb la idea

de que si b3 quan recapturem amb el cavall ens el calvarà amb Aa4!, aprofitant que tenim la dama, per ara, a la diagonal d1-c2, així que no ens hem de precipitar. **8... ♖a5 9 ♙b1 ♖e7 10 0-0** L'enroc profilàctic és necessari, ara amenagem b3.

10... ♙c7 Fent raig-x sobre el nostre peó de c3, pel que b3 encara no és jugable. — I ara què? — No passa res, és normal que el rival no ens deixi jugar b3, al cap i a la fi és la seva tasca!

Per això hem de ser precisos ara, i aplicar una fórmula de màxima pressió. El nostre pla serà mantenir l'amenaça sobre b3, però a l'hora creant-ne una de nova. — Podem aprofitar que el seu rei encara és al centre del taulell i les seves peces no estan gaire coordinades per intentar atacar la seva cadena? — Bingo! Una de les idees més interessants per les blanques en aquest tipus de posicions és, certament, buscar f4-f5 amb Te1, i normalment amb Cg5 ò Ch4. Es tracta de ser concrets amb el que decidim fer, una altra idea que podem integrar al pla és la maniobra de l'àlfil de e2 cap a d1 i desplaçar la nostra dama, per exemple, a d2 des d'on la podem passar al flanc de rei, i a la vegada defensar c3. No entraré en gaire detall ara, ja que se'ns pot allargar molt l'anàlisi, però al final d'aquest document trobaràs una partida annexa que il·lustra aquest tipus de maniobres.

Per acabar, una recomanació personal a l'hora de treballar aquest tipus d'apertures és mai centrar-se en memoritzar grans quantitats de teoria. A diferència d'altres defenses, hem vist com la francesa no ens permet jugar al voltant d'un esquema de peces fixe, si no que ens hem d'adaptar a la demanda de l'estructura en cada moment. El joc d'ambdós colors es centra en un *estira i arronsa*, en el que nosaltres com a jugadors blancs ens hem d'anar adaptant a mesura que la partida evoluciona, i el negre va definint encara més la seva estructura. Tot i que les maniobres que hem comentat al final poden arribar a semblar un tant confuses ara a primera vista, no deixen de ser altre cosa que aplicar el que hem vist, jugar contra la cadena de peons.

Paichadke, Luka (2551) - Piorun, Kacper (2634)
2021

1 e4 e6 2 d4 d5 3 e5 c5 4 c3 ♘c6 5 ♘f3 ♖b6 6 a3 c4
7 ♘bd2 ♘a5 8 ♙e2 ♙d7 9 0-0 ♘e7 10 ♚b1 ♗c7 11
♚e1 ♘c8 12 ♘f1 h6 13 ♘g3 ♘b6 14 ♗d2 ♙a4 15
♙d1 ♙×d1 16 ♗×d1 0-0-0 17 h4 ♙e7 18 h5 ♗d7
19 ♘h2 ♘c6 20 ♗g4 ♚hg8 21 ♗h3 ♙b8 22 f4 f5
23 e×f6 g×f6 24 f5 e5 25 ♘g4 e×d4 26 ♙f4+ ♙a8
27 ♘×h6 ♚gf8 28 c×d4 ♘×d4 29 ♚bd1 ♘b3 30 ♗g4
♘a4 31 ♗e2 ♙c5+ 32 ♙h2 ♙d4 33 ♘g4 ♙×b2 34
♗c2 ♘d4 35 ♗b1 ♘b5 36 ♗c2 ♘×a3 37 ♗f2 c3 38
♚e6 c2 39 ♚de1 ♘c3 40 ♘×f6 ♚×f6 41 ♚×f6 ♘d1 42
♗f3 ♙×f6 43 ♗×a3 ♗g7 44 ♗f3 ♙g5 45 ♚e2 ♚c8
46 f6 ♗×f6 47 ♙×g5 ♗×g5 48 ♚×c2 ♗h4+ 49 ♙g1
♗d4+ 50 ♙h1 ♗h4+ 51 ♙g1 ♗d4+ 52 ♙h1 ♗h4+
1/2

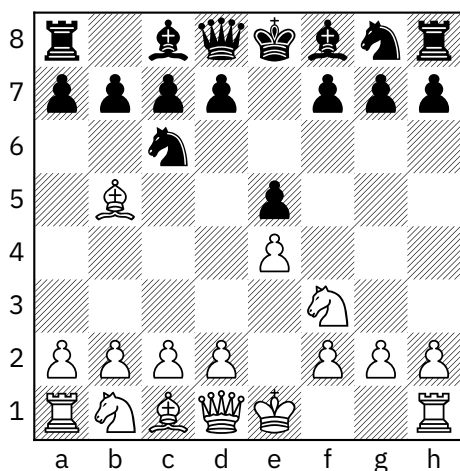
Introducció a l'apertura Espanyola. Idees i plans fonamentals a la variant del canvi.

Sergio Mancha Cerezuela, CE Mataró 2024.

En aquest document es proposa una breu introducció a les idees principals de la variant del canvi de l'apertura Espanyola.

1 e4 e5 2 ♘f3 ♘c6 3 ♖b5

En aquest precís instant es planteja l'apertura Espanyola, o *Ruy López*, al taulell. El més obvi que veiem per ara és que les blanques amenacen eliminar el defensor de e5, per això les negres tenen diferents receptes.

- A) 3...a6
- B) 3...♘f3
- C) 3...d6
- D) 3...f5!?

3...f5!? Un moviment que pot sobtar al principi, es tracta d'una variant coneguda com *Defensa Schlie-mann/Jaenisch* que busca una directa reacció central. Com es diu en castellà, val més «*usar maña que fuerza*», i és que en els casos en que ens enfrontem a jugades *sorprenents*, com aquesta, és recomenable senzillament aplicar els preceptes bàsics dels escacs, 4 ♘c3 (4 e×f5?! e4!) 4...f×e4 5 ♘×e4 d5 6 ♘g3 ♖g4 7 h3 ♖×f3 8 ♗×f3 ♘f6 9 O-O ♖d6! 10 ♘h5 e4! 11 ♘×f6 ♗×f6 12 ♗×f6 Karpov, Anatoly (2780) - Lautier, Joel (2650) Ubeda 1994, 1-0

3...d6 Una jugada un tant passiva, únicament busca defensar el punt de e5, però a canvi tancant l'alfil de caselles negres. Per això una resposta enèrgica com 4 d4! e×d4 5 ♘×d4 és suficient per donar-nos un joc còmode. Tenim un bon control del centre, un senzill desenvolupament de peces i podem enrocar, què més es pot demanar en aquesta vida? El nostre pla ara serà enrocar, i completar el desenvolupament,

simplement podem disposar les peces a les caselles naturals, no hauriem de tenir gaire més dificultat. 5...♖d7 6 O-O ♘f6 7 ♘c3 ♖e7 8 ♖f4 O-O 9 ♖×c6 b×c6 10 e5 ♘e8 11 ♗f3 d5 12 ♗ad1 g6 (12...c5? 13 ♘×d5!+-) 13 ♖h6 ♘g7 14 ♗fe1 ♗b8 15 b3 c5?! (15...♗e8!?) 16 ♘de2 c6 17 ♘f4 ♖e6 18 ♘a4 ♗a5 19 c4 ♗bd8 20 c×d5 c×d5 21 ♘c3 d4 22 ♘e4 ♗×a2 23 ♘f6+ ♖h8 24 ♘×e6 f×e6 25 ♗a1 ♗c2 26 ♖×g7+ ♖×g7 27 ♗×a7 ♗f7 28 ♗h3 h5 29 ♗×e6 ♗f5 30 ♗×e7 ♗×e6 31 ♗×e6 ♗b7 32 ♘e4 ♗×b3 33 ♘×c5 ♗c3 34 ♘e4

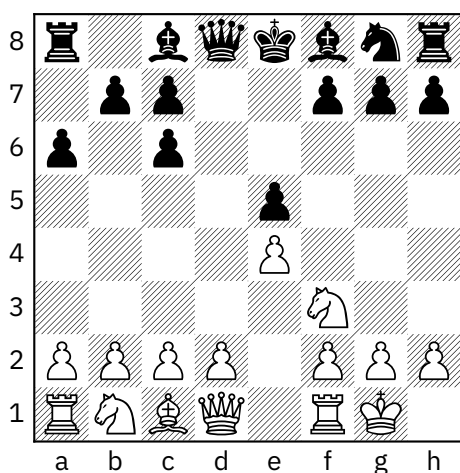
Geller, Efim P - Shamkovich, Leonid Alexandrovic
Estats Units d'Amèrica 1968, 1-0.

3...♘f3 Aquesta ja és una resposta més comuna, més interessant per les negres. El nostre rival desenvolupa una peça, i alhora genera una amenaça sobre e4 (evidentment 4 ♖×c6 d×c6 5 ♘×e5?! no serveix, ja que segueix 5...♗d4! 6 ♘f3 (6 ♘d3?? ♗×e4!) 6...♗×e4+ 7 ♗e2 ♗×e2 8 ♖×e2+- Les negres s'han imposat en el joc) 4 O-O ♘×e4 No hem de sobrevalorar la captura. Si analitzem la posició i fem un breu exercici de memòria, recordarem que amb el cavall i l'alfil estem pressionant sobre e5, i que una vegada enrocats podem aprofitar les amenaces en la columna e per guanyar temps sobre el cavall de e5. (4...♖c5 Una alternativa més tranquil·la. En aquest cas tenim un plà temàtic en les apertures clàssiques obertes, buscar jugar d4! 5 c3 O-O 6 d4!?) 5 d4! Per a compensar el material hem de jugar per la iniciativa en aquest tipus de posicions. 5...♖e7 6 ♗e2 ♘d6 7 ♖×c6 b×c6 8 d×e5! Hem recuperat el material, i no només això tenim una posició amb control i espai al centre, i bon desenvolupament. A partir d'ara el joc simplement el podem continuar amb un desenvolupament normal, sense complicacions. 8...♘b7 9 ♘c3 O-O 10 ♗e1 ♗e8 11 ♖e3 d5 12 e×d6 c×d6 13 ♖g5 ♖e6 14 ♖×e7 ♗×e7 15 ♗a6?! ♘c5 16 ♗e2 ♗b7 17 b3 ♖g4 18 h3 ♖×f3 19 ♗×f3 d5 20 ♗ad1 ♘e6 21 ♘a4 ♗f8 22 h4 h6 23 g3 ♗b4 24 ♗e5 ♗e7 25 c3 ♗d6 26 ♗e2 ♗ae8 27 ♗e1 ♖f8 28 ♗g4 g6 29 ♗e3 h5 30 ♗f3 ♘g7 31 ♗×e7 ♗×e7 32 ♗×e7 ♗×e7 33 c4 d×c4 34 ♗×c6 c×b3 35 a×b3 ♘e6 36 ♖g2 ♗b4 37 ♗d5 ♗d4 38 ♗c6 ♖g7 39 ♗f3 ♗f6 40 ♗e4 Topalov, Veselin (2757) - Morozevich, Alexander (2741) Corus Wijk aan Zee 2005, 1/2.

3...a6 Ara sí, entrem en el plantejament principal d'aquest estudi, la variant del canvi després de 4 ♖×c6 La idea principal d'aquesta variant és trans-

posar a una posició més tranquil·la, on el joc posicional i l'avantatge estructural del blanc es poden imposar sense gaires complicacions a un jugador de negres que no tingui en compte les precisions que demana aquest tipus de posicions. L'objectiu del blanc, aleshores, serà transposar a un final favorable on si s'aconsegueix crear un peó passat al flanc de rei les negres petiran la seva debilitat estructural.

4...dxc6 5 0-0 (5 $\text{d}\times\text{e}5??$ $\text{c}\times\text{d}4$ 6 $\text{d}\text{f}3$ $\text{c}\times\text{e}4$ 7 $\text{e}2$ $\text{c}\times\text{e}2$ 8 $\text{c}\times\text{e}2$ +) Arribem a la posició temàtica. Buscarem pressionar l'estructura de les negres per tal d'explotar el petit avantatge que tenim, a canvi les negres tindran un joc un pel més dinàmic, gràcies a que tenen una estructura més oberta i conserven la parella d'al·fils.

Les negres tenen un ventall d'opcions aquí, s'ha intentat 5... $\text{c}\times\text{f}6$ 6 $\text{d}4!?$ $\text{e}\times\text{d}4$ 7 $\text{g}5!?$ les blanques recapturaran al centre, i el desenvolupament prematur de la dama negra queda castigat; 5... $\text{d}6$ 6 $\text{d}4!$; 5... $\text{g}4!?$ possiblement és una de les receptes més agressives amb les que compten les negres, seguit per 6. $\text{h}3$ les negres poden optar per prendre a $\text{f}6$ o mantenir la clavada sobre la diagonal, 6... $\text{h}5!$ (7 $\text{h}\times\text{g}4??$ $\text{h}\times\text{g}4$ i les negres creen un atac molt perillós al flanc de rei aprofitant la columna oberta i l'expulsió del cavall) 7 $\text{d}3$ $\text{c}\times\text{f}6$ 8 $\text{b}\text{d}2$ $\text{d}\text{e}7$ 9 $\text{e}1$ (9 $\text{d}\text{c}4!?$) I ambdós colors tenen joc, hem de recordar que un dels nostres objectius és fer prevaldre la nostre estructura de peons així que els nostres plans hauran d'anar en aquesta direcció. Sigui com sigui, un de les millors i més populars continuacions que té el jugador de negres, per estrany que sembli, és **5...f6!? 6 d4** Hem d'aprofitar el control que podem exercir sobre el centre per fer valer la nostra estructura, i guanyar activitat. **6...exd4 7 dxd4 c5** Aquesta posició s'ha jugat a alts nivells en repetides ocasions, un exemple d'aquests és la victòria de Kasparov al 2006. 8 $\text{d}\text{e}2$ $\text{c}\times\text{d}1$ 9 $\text{e}\times\text{d}1$ $\text{d}7$ 10 $\text{e}3$ 0-0-0 11 $\text{b}\text{c}3$ $\text{e}8$ 12 $\text{d}2$ $\text{c}6$ 13 $\text{a}\text{d}1$ $\text{b}6$ 14 $\text{f}3$ $\text{d}7$ 15 $\text{f}4$ $\text{g}6$ 16 $\text{c}\text{d}5$ $\text{d}5$ 17 $\text{b}3$ $\text{c}4$ 18 $\text{h}5$ $\text{f}5!?$ 19 $\text{e}\times\text{f}5$ $\text{d}3$ 20 $\text{h}\text{f}4!$ $\text{d}\times\text{f}4$ 21 $\text{e}\times\text{f}4$ $\text{c}5+$ 22 $\text{h}1$ $\text{c}3$ 23 $\text{d}\times\text{c}3$ $\text{h}\text{f}8$ 24 $\text{d}4$ $\text{e}\times\text{f}5$ 25 $\text{d}\times\text{c}5$ $\text{e}\times\text{c}5$ 26 $\text{g}1$ $\text{f}5$ 27 $\text{g}3$ $\text{a}5$

28 $\text{d}4?!$ $\text{e}2$ 29 $\text{c}4$ $\text{b}7$ 30 $\text{e}1$ $\text{e}\times\text{e}1+$ 31 $\text{e}\times\text{e}1$ $\text{g}6$ 32 $\text{f}2$ $\text{h}5$ 33 $\text{d}2$ $\text{d}5$ 34 $\text{c}3$ $\text{a}4$ 35 $\text{e}3$ $\text{a}\times\text{b}3$ 36 $\text{a}\times\text{b}3$ $\text{b}5$ 37 $\text{e}7$ $\text{f}6$ 38 $\text{e}5$ $\text{c}6$ 39 $\text{e}7+$ $\text{c}8$ 40 $\text{g}7$ $\text{e}6$ 41 $\text{g}5$ $\text{c}5$ 42 $\text{e}3$ $\text{c}4$ 43 $\text{b}4+-$ $\text{c}6$ 44 $\text{c}3$ $\text{d}7$ 45 $\text{d}4$ $\text{d}6$ 46 $\text{e}3$ $\text{f}5$ 47 $\text{a}7$ $\text{e}6+$ 48 $\text{f}2$ $\text{d}6$ 49 $\text{h}3$ $\text{d}7$ 50 $\text{a}5$ $\text{b}7$ 51 $\text{g}4$ $\text{h}\times\text{g}4$ 52 $\text{h}\times\text{g}4$ $\text{c}2$ 53 $\text{g}3$ $\text{d}7$ 54 $\text{f}4$ $\text{e}7$ 55 $\text{g}5$ $\text{f}7$ 56 $\text{f}4$ $\text{d}3$ 57 $\text{a}6$ $\text{c}2$ 58 $\text{f}6+$ $\text{g}8$ 59 $\text{e}5$ $\text{d}3$ 60 $\text{d}6$ $\text{f}7$ 61 $\text{d}8$ $\text{b}6$ 62 $\text{d}4$ $\text{b}7$ 63 $\text{h}8$ $\text{d}7$ 64 $\text{h}7+$ $\text{e}8$ 65 $\text{h}8+$ $\text{f}7$ 66 $\text{e}5$ $\text{e}4$ 67 $\text{b}8$ $\text{b}7$ 68 $\text{c}8$ $\text{d}7$ 69 $\text{c}5$ $\text{b}7$ 70 $\text{c}7$ $\text{c}2$ 71 $\text{c}6$ $\text{e}4$ 72 $\text{f}6+$ $\text{g}7$ 73 $\text{e}6$ $\text{d}3$ 74 $\text{e}7+$ $\text{f}8$ 75 $\text{h}7$ $\text{g}8$ 76 $\text{h}6$ $\text{a}7$ 77 $\text{g}7+$ $\text{h}8$ 78 $\text{d}7$ $\text{g}8$ 79 $\text{f}5$ $\text{a}6$ 80 $\text{d}6$ $\text{g}\times\text{f}5$ 81 $\text{g}5$ $\text{a}1$ 82 $\text{g}6$ $\text{h}1+$ 83 $\text{g}5$ $\text{e}1$ 84 $\text{d}8+$
Kasparov, Sergey (2529) - Bojkov, Dejan (2447)
Erandio op 15 2006, 1-0

Finalment, uns comentaris sobre el final típic d'aquesta variant. Com hem comentat, les blanques juguen aquesta variant ja que pensen que l'avantatge estructural pesarà sobre el de dinamisme del negre. És per això que com a jugadors blancs hem de conèixer les idees principals del tipus de final típic en aquestes posicions. Si les blanques aconseguirien canviar material el final és molt favorable a nosaltres, sent clau la ruptura en $\text{d}4$ que s'ha de jugar per a poder tenir via lliure per jugar $\text{e}5$ en el futur. La idea principal passa per generar un peó passat al flanc de rei. Les negres, però, al tenir un peó doblat al flanc de dama no podran fer valer la seva majoria, pel que si això s'aconsegueix les blanques poden aprofitar-se d'això per castigar a les negres en aquest flanc.